

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101679

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куп'янська Ангеліна Миколаївна

2. Angelina M. Kuryanska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 20-12-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Конституційний суд України

Код за ЄДРПОУ: 00013534

Місцезнаходження: вул. Жилянська, буд. 14, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3016

Куп'янська А.М. (ДФ 35.725.082)

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 10.71, 10.86, 10.87

Тема дисертації:

1. Становлення та розвиток інституту окремої думки судді конституційної юстиції в Україні та зарубіжних країнах
2. Formation and development of the institution of a dissenting opinion of a judge of constitutional justice in Ukraine and foreign countries

Реферат:

1. Куп'янська А. М. Становлення та розвиток інституту окремої думки судді конституційної юстиції в Україні та зарубіжних країнах. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2023. У дисертації здійснено комплексний аналіз інституту окремої думки судді конституційної юстиції в Україні та зарубіжних країнах, окреслено її становлення та розвиток. Основним методологічним засобом осягнення сутності інституту окремої думки судді конституційної юстиції, її становлення та розвитку в Україні та зарубіжних країнах став історико-правовий метод, застосування якого дозволило відстежити розвиток наукових підходів до розуміння поняття «окрема думка судді», становлення окремої думки судді конституційної юстиції в країнах англосаксонської та романо-германської правових сімей на різних етапах її

розвитку. Також методологічною основою дослідження послуговував порівняльний метод, який дав змогу більш широко поглянути на досліджуване питання, зокрема з точки зору вітчизняної юридичної доктрини, залучити інші, зіставні із цим питанням приклади (діяльність Верховного суду США, діяльність органів конституційної юстиції Словаччини, Хорватії, Іспанії, Німеччини, Угорщини, Польщі та ін.). Обґрунтовано, що окремі думки суддів є продуктом британської правової системи. Спочатку у вищих судах Англії (а пізніше і Сполучених Штатів) відомості про розподіл голосів суддів були відкритими і відігравали важливу роль для визначення сили прецеденту, навіть якщо не було заявлено окремих думок. Розглянута хронологія розвитку інституту окремих думок в англосаксонській правовій сім'ї спирається переважно на їх історію у Верховному суді США, оскільки в цьому суді розвиток інституту окремих думок добре описано. Високий ступінь наукової розробленості проблематики окремих думок у США (і меншою мірою в Сполученому Королівстві) з дозволив зробити кілька узагальнень. По-перше, з історичної точки зору інститут окремих думок суддів в англосаксонській правовій сім'ї заснований не на праві судді заперечити колегам, а на його обов'язку озвучити власну думку і навести аргументи на її підтримку. Це свідчить про те, що окремі думки суддів у розглянутій правовій сім'ї виникли як спосіб процесуальної економії і для забезпечення однакового розуміння рішення суду. По-друге, формування концепції «єдиної думки» суду і розвиток погляду на окремі думки як факультативний (а часом і небажаний) елемент судового рішення ефективно сприяв зміцненню авторитету Верховного суду США, що зіграло велику роль у вирішенні конституційних питань та становленні інституту окремої думки судді конституційної юстиції. Зроблено висновок, що право на окрему думку надзвичайно поширене в європейських державах. Переважно воно надане тільки суддям органів конституційного контролю або вищих судів, на відміну від суддів ординарних судів. Виняток становлять Іспанія, Естонія і низка держав Східної Європи, де право на подання окремої думки надано також суддям загальних судів. Окремо треба сказати про унікальний приклад Ірландії, де конституційно закріплена заборона на висловлення окремих думок з конституційних питань. У той час як зародження, розвиток і поширення права суддів на

2. Kupianska A. M. Formation and development of the institution of a dissenting opinion of a judge of constitutional justice in Ukraine and foreign countries. – Qualifying research paper as a manuscript. Thesis for the Doctor of Philosophy degree in specialty 081 “Law”. Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, 2023. The thesis provides a comprehensive analysis of the institution of a dissenting opinion of a judge of constitutional justice in Ukraine and foreign countries, outlines its formation and development. The main methodological means of understanding the essence of the institution of a dissenting opinion of a judge of constitutional justice, its formation and development in Ukraine and foreign countries was the historical and legal method, which application made it possible to track the development of scientific approaches to understanding the concept of “a dissenting opinion of a judge”, the formation and development of the dissenting opinion of a judge of constitutional justice in the countries of the Anglo-Saxon and Romano-Germanic legal families at various stages of their development. Also, the methodological basis of the research was the comparative method, which made it possible to look more broadly at the researched issue, in particular from the point of view of the national legal doctrine, involve other examples comparable to this issue (the activities of the Supreme Court of the USA, the activities of the constitutional justice bodies of Slovakia, Croatia, Spain, Germany, Hungary, Poland, etc.). It is well-founded that the dissenting opinions of judges are a product of the British legal system. Initially, in the high courts of England (and later of the United States) information about the distribution of votes of judges was open and played an important role in determining the power of precedent, even if the dissenting opinions were not stated. The considered chronology of the development of the institution of dissenting opinions in the Anglo-Saxon legal family is based mainly on their history in the Supreme Court of the USA, since the development of the institution of dissenting opinions has been well described in this court. The high degree of scientific development of the problem of dissenting opinions in the USA (and to a lesser extent in the United Kingdom) allowed us making several generalizations. First, from a historical point of view, the institution of dissenting opinions of judges in the Anglo-Saxon legal family is based not on the judge's right to contradict his/her colleagues, but on his/her duty to voice his/her own opinion and provide arguments in its support. This indicates that the dissenting opinions of judges in the legal family under

consideration arose as a method of procedural economy and ensuring the same understanding of the court's decision. Second, the formation of the concept of the "unanimous opinion" of the court and the development of the view on dissenting opinions as an optional (and sometimes undesirable) element of the court decision efficiently contributed to strengthening the authority of the Supreme Court of the USA, which played a crucial role in the resolution of constitutional issues and formation of the institution of a dissenting opinion of the judge of constitutional justice. It was concluded that the right to a dissenting opinion is extremely widespread in European countries. It is mainly granted only to judges of constitutional review bodies or high courts, in contrast to judges of general courts. Exceptions are Spain, Estonia and a number of Eastern European countries, where the right to submit a dissenting opinion is also granted

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Куп'янська А. М., Санагурська Г. М. Поняття, ознаки та функції окремої думки судді конституційної юстиції: теоретичний аналіз. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки. 2019. Вип. 8. С. 83–93. DOI: <https://doi.org/10.36477/2616-7611-2019-08-09>.
2. Куп'янська А. М. Огляд іноземного досвіду становлення та розвитку інституту окремої думки судді конституційної юстиції (на прикладі ФКС ФРН). Право.ua. 2020. № 3. С. 18–24.
3. Куп'янська А. М. Генеза інституту окремої думки в Конституційному Суді Литовської республіки. Європейські перспективи. 2022. № 2. С. 16–22.
4. Куп'янська А. М. «Окрема думка» як унікальний самостійний жанр судового дискурсу: практика зарубіжних судів. Альманах права. 2022. Вип. 13. С. 392–399.
5. Куп'янська А. М. Окремі думки в міжнародному правосудді: доктрина та практика. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 3. С. 467–472
6. Куп'янська А. М. Особлива думка судді Конституційного Суду України: практика ЄСПЛ та розбіжності в поглядах. Visegrad journal on human rights. 2021. № 4. С. 25–30.
7. Куп'янська А. М. Використання доктринальних засад юридичної науки в окремих думках суддів Конституційного Суду України. Часопис Київського університету права. 2022. № 1. С. 32–37.
8. Куп'янська А. М. Особливості становлення та розвитку окремої думки в конституційних судах Східної Європи. International scientific conference. Riga, Latvia. 2020. С. 20–23.
9. Куп'янська А. М., Санагурська Г. М. Вимоги до окремої думки судді конституційної юстиції: теоретичний аспект. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. / відп. за вип. проф. Б. Б. Семак. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-у, 2020. С. 305–306.
10. Куп'янська А. М. Аргументація окремої думки судді в процесі конституційного судового контролю. Права людини та публічне врядування в сучасних умовах : міжнар. правн. форум (м. Чернівці, 10 черв. 2022 р.). Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. С. 253–256.
11. Куп'янська А. М. Якість правових позицій Конституційного Суду України крізь призму застосування доктринальних положень вітчизняної та зарубіжної юридичної науки. Правові засади організації та

здійснення публічної влади : зб. тез V Міжнар. наук.-практ. конф., присв. світлій пам'яті першого голови Конституційного Суду України Леоніда Юзькова (м. Хмельницький, 17 черв. 2022 р.). Хмельницький : Хмельн. ун-т управл. та права ім. Л. Юзькова, 2022. С. 216–219.

- 12. Куп'янська А. М. Вплив юридичної доктрини на окрему думку судді Конституційного Суду України. Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах воєнного стану : матер. наукового семінару (м. Львів, 23 черв. 2022 р.) / упор. М. В. Ковалів, М. Т. Гаврильців, Н. Я. Лепіш. Львів : ЛьвДУВС, 2022. С. 128–132.
- 13. Куп'янська А. М. Особливості інституту «особливої думки судді». Гарантії та забезпечення прав людини в Україні: становлення, розвиток та перспективи : зб. тез доп. та повідомл. за матер. круглого столу, присв. Міжнародному дню прав людини (м. Харків, 4 грудня 2022 р.). Харків : НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. С. 59–62. URL: <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovyh-konferenczij/>.
- 14. Куп'янська А. М. Право на окрему думку судді Конституційного Суду України. Правові виклики сучасності: законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми : матер. III Міжнар. наук.-практ. онлайн16 конф. (м. Чернівці, 6 груд. 2022 р.) / [редкол. : Н. Д. Гетьманцева (голова), О. В. Кіріяк (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 266–269.
- 15. Куп'янська А. М. Інститут особливих думок суддів конституційної юстиції як симбіоз компетентного та доктринального тлумачення. Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення : зб. тез Наук.-практ. круглого столу, присв. 74-й річниці проголошення Загальної декларації прав людини (м. Хмельницький, 9 груд. 2022 р.). Хмельницький : Хмельн. ун-т управл. та права ім. Леоніда Юзькова, 2022. С. 106–109.
- 16. Куп'янська А. М. Захист прав і свобод людини як основоположне завдання конституційної юстиції. Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах війни та післявоєнний період : наук. семінар (м. Львів, 23 черв. 2023 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2023. С. 105–109.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002405

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Санагурська Галина Мирославівна

2. Halina M. Sanahurska

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5603-509

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоскурська Олена Валеріївна
2. Olena V. Biloskurska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1005-2165

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подорожна Тетяна Станіславівна
2. Тетяна С. Подорожна

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0502-950X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панкевич Олег Зіновійович

2. Олег З. Панкевич

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6636-1330

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврильців Марія Теодорівна

2. Maryja T. Havryltsiv

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6735-7181

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Барабаш Ольга Олегівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Барабаш Ольга Олегівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Stetsyk Bohdana

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна